

P.Z. br. 310

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/16-12/20
Urbroj: 50301-25/05-18-6

Zagreb, 29. ožujka 2018.

Hs**NP*221-01/18-01/01*50-18-04**Hs

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	29-03-2018		
Klasifikacijska oznaka:	221-01/18-01/01		Org. jed.
Uručebni broj:	50-18-04	Pril.	Vrij.
		/	/

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o dopuni Zakona o osobnom identifikacijskom broju (predlagatelji: Klub zastupnika GLAS-a i HSU-a i Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru)
- mišljenje Vlade Republike Hrvatske

Veza: Pismo Hrvatskoga sabora, klase: 221-01/18-01/01, urbroja: 65-18-03, od 7. ožujka 2018. godine

Na temelju članka 122. stavka 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16 i 69/17), Vlada Republike Hrvatske o Prijedlogu zakona o dopuni Zakona o osobnom identifikacijskom broju (predlagatelji: Klub zastupnika GLAS-a i HSU-a i Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru), daje sljedeće

MIŠLJENJE

Vlada Republike Hrvatske predlaže Hrvatskome saboru da ne prihvati Prijedlog zakona o dopuni Zakona o osobnom identifikacijskom broju, koji su predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijeli predlagatelji: Klub zastupnika GLAS-a i HSU-a i Klub zastupnika Mosta nezavisnih lista u Hrvatskome saboru, aktom od 6. ožujka 2018. godine, iz sljedećih razloga.

Ovim Prijedlogom zakona predlagatelji predlažu dopunu Zakona o osobnom identifikacijskom broju (Narodne novine, broj 60/08; u daljnjem tekstu: Zakon o OIB-u), na način da se propiše da se u slučaju posvojenja djeteta na zahtjev posvojitelja dodjeli novi osobni identifikacijski broj (u daljnjem tekstu: OIB) te da se prethodno dodijeljeni poništava, a odredbe se primjenjuju na sva rješenja o posvojenju izdana od dana stupanja na snagu Zakona o OIB-u.

Prema dostavljenom obrazloženju predlagatelja, predmetna dopuna Zakona o OIB-u stavlja zaštitu i interes djeteta u prvi plan i eliminira nelogične i pravno neodržive nekonzistentnosti, tj. nedosljednosti zbog kojih posvojena djeca imaju različiti pravni tretman i različitu razinu pravne zaštite. Djeci posvojenoj po Obiteljskom zakonu iz 2015. godine je osigurana pravna zaštita dok je djeci posvojenoj po Obiteljskom zakonu iz 2003. godine, te za vrijeme suspenzije Obiteljskog zakona iz 2014. godine ta pravna zaštita trajno uskraćena.

U točki III. Prijedloga zakona Ocjena i izvori sredstava potrebnih za provođenje zakona predlagatelj procjenjuje da za provedbu ovoga zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

Vlada Republike Hrvatske ističe da je Obiteljskim zakonom (Narodne novine, broj 75/14) koji je bio na snazi od 1. rujna 2014. godine do 12. siječnja 2015. godine i važećim Obiteljskim zakonom (Narodne novine, broj 103/15) koji je na snazi od 1. studenoga 2015. godine, uvedena mogućnost promjene OIB-a posvojenog djeteta, temeljem rješenja o zasnivanju posvojenja.

Posvojenje je Obiteljskim zakonom definirano kao poseban oblik obiteljsko-pravnog zbrinjavanja i zaštite djeteta bez odgovarajuće roditeljske skrbi kojim se stvara trajni odnos roditelja i djeteta. Posvojitelji posvojenjem stječu pravo na roditeljsku skrb (članak 180. Obiteljskog zakona). Odredbama članka 213. Obiteljskog zakona propisan je sadržaj rješenja centra za socijalnu skrb kojim se zasniva posvojenje. Odredbom stavka 1. podstavka 5. ovoga članka propisana je mogućnost da rješenje kojim se zasniva posvojenje sadrži određenje o određivanju novog OIB-a djetetu koji će se upisati u maticu rođenih, ako je to potrebno radi zaštite prava i interesa djeteta.

Navedenim Obiteljskim zakonima iz 2014. i 2015. godine nije riješeno pitanje mogućnosti određivanja novog OIB-a djetetu koje je posvojeno temeljem Obiteljskog zakona iz 2003. godine (Narodne novine, br. 116/03, 17/04, 136/04, 107/07, 61/11 i 25/13) te poništavanja prvog dodijeljenog OIB-a. Tijekom suspenzije Obiteljskog zakona iz 2014. godine do izglasavanja Obiteljskog zakona iz 2015. godine na snazi je bio Obiteljski zakon iz 2003. godine koji nije predviđao dodjelu novog OIB-a.

Vlada Republike Hrvatske podsjeća da se Zakonom o OIB-u, koji je stupio na snagu i primjenjuje od 1. siječnja 2009. godine, uređuje, među ostalim, postupak uvođenja, određivanja, dodjeljivanja, korištenja i poništavanja OIB-a. U vrijeme stupanja na snagu Zakona o OIB-u, na snazi je bio Obiteljski zakon iz 2003. godine koji je regulirao pitanja posvojenja djece.

Člankom 4. Zakona o OIB-u propisano je kako je OIB jedinstven, nekazujući, nepromjenjiv i neponovljiv. Navedeno znači da se OIB određuje i dodjeljuje osobi te prati osobu za vrijeme cijeloga „životnog ciklusa“ (od rođenja do smrti, od stjecanja do prestanka hrvatskog državljanstva i ostalo). OIB se Zakonom o OIB-u ne mijenja bez obzira na promjene koje prate osobu kojoj je taj broj dodijeljen (primjerice bez obzira na promjenu imena, prezimena, adrese prebivališta i ostalo). U skladu s navedenim, dijete, maloljetna osoba, kojem je određen i dodijeljen OIB zadržavalo je isti OIB kao stalnu oznaku i u slučaju kada je došlo do njegova posvojenja te promjene podataka o roditeljima.

Vlada Republike Hrvatske također ističe činjenicu da Zakon o OIB-u, OIB definira kao stalnu i obveznu oznaku osobe kojoj je isti dodijeljen. Ujedno, Vlada Republike Hrvatske navodi kako ne postoji mogućnost da se i djeci koja su posvojena temeljem Obiteljskog zakona iz 2003. godine izvrši određivanje i dodjeljivanje novog OIB-a na način kako je to propisano Obiteljskim zakonom iz 2015. godine.

Nadalje, vezano uz mogućnost poništenja prvo-dodijeljenog OIB-a posvojenog djeteta Obiteljskim zakonom iz 2014. i 2015. godine dodjeljivanjem novog OIB-a nije propisano postupanje s prvo-dodijeljenim OIB-om. Vlada Republike Hrvatske napominje kako

je člankom 11. stavkom 1. Zakona o OIB-u propisano da ako su greškom određena dva OIB-a ili više OIB-ova, koristi se OIB koji je prvi određen, a kasnije određeni identifikacijski brojevi se poništavaju.

Dakle, djeca posvojena temeljem odredbi Obiteljskog zakona iz 2014. godine imala su mogućnost da im se zasnivanjem posvojenja odredi i dodijeli novi OIB, ukoliko je to bilo potrebno radi zaštite njihovih prava i interesa. Ista mogućnost postoji i u odredbama Obiteljskog zakona iz 2015. godine. Međutim, poništenje prvo-dodijeljenog OIB-a, odnosno OIB-a koje je dijete imalo prije posvojenja temeljem Obiteljskog zakona iz 2014. i 2015. godine nije propisano dok Zakonom o OIB-u poništavanje nije moguće. U takvim slučajevima prvi OIB se ne smatra greškom, odnosno u takvim slučajevima novi OIB koji se djetetu odredi i dodijeli zasnivanjem posvojenja ne smatra se dvostrukim OIB-om.

Slijedom navedenoga, razvidno je da se u slučajevima posvojenja djeteta te određivanja i dodjeljivanja OIB-a posvojenom djetetu primjenjuje Obiteljski zakon iz 2014. i 2015. godine kojim je primarno uređeno pitanje posvojenja te zaštita prava i dobrobiti djeteta, a ne Zakon o OIB-u.

Prema mišljenju Pravobraniteljice za djecu izmjena Zakona o OIB-u, kojim bi se dozvolila promjena OIB-a, ne bi sam po sebi osigurao potrebnu zaštitu privatnosti djece, a moguće bi poremetio već ustrojeni sustav primjene OIB-a.

Vlada Republike Hrvatske, imajući na umu zaštitu privatnosti djece i njihovih posvojitelja od mogućih zloupotreba osobnih podataka, u potpunosti razumije svrhu i razloge za određivanje i dodjeljivanje OIB-a djeci posvojenoj temeljem Obiteljskog zakona iz 2003. godine, kao i razloga za poništenje prvo-dodijeljenog OIB-a te će u skladu s time prigodom izrade Nacrta prijedloga Obiteljskog zakona urediti poništenje prvog-dodijeljenog OIB-a i određenje novog OIB-a djetetu, temeljem rješenja o zasnivanju posvojenja, ako je to u interesu djeteta.

Vlada Republike Hrvatske je svjesna mogućih teškoća koje se mogu pojaviti kod posvojene djece sukladno odredbama navedenog Obiteljskog zakona iz 2003. godine, te će se u okviru izrade Nacrta prijedloga Obiteljskog zakona urediti i mogućnost primjene ove odredbe za sva posvojenja zasnovana po ranijim propisima.

Slijedom svega navedenoga, Vlada Republike Hrvatske ne podržava donošenje predmetnog Prijedloga zakona te predlaže da se isti ne prihvati.

Za svoje predstavnike, koji će u vezi s iznesenim mišljenjem biti nazočni na sjednicama Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, ministra financija, Nadu Murganić, ministricu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, Željka Tufekčića, državnog tajnika u Ministarstvu financija, Mariju Pletikosu, državnu tajnicu u Ministarstvu za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku, te mr. sc. Zdravka Zrnušića, pomoćnika ministra financija – ravnatelja Porezne uprave.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković